Offentliggjort d. 15. november 2008

Beskatning af afkast af gaver til børn ©

Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen
www.v.dk

I skattelovgivningen er der fastsat særlige regler om beskatning af børns indtægter. Reglerne medfører bl.a., at det ikke er muligt for forældre at overføre midler til børn og derved undgå beskatning af afkastet af disse gaver. I tvivlstilfælde har forældrene bevisbyrden for, at børnenes formue ikke stammer fra forældrene og derfor ikke skal beskattes hos forældrene.

Det står selvsagt forældre frit for at forære et barn gaver, alt efter hvad de økonomiske forhold strækker til.

Så længe barnet ikke er blevet myndigt, er der efter loven snævre grænser for, hvad barnets indtægter og formue kan anvendes til. Dette gælder som udgangspunkt også for barnets gaver fra forældrene og barnets indtægter af disse gaver.

Hovedreglen er, at den mindreårige ikke selv kan disponere over indtægter og formue. Barnets indtægter kan forældrene som værger anvende til barnets underhold, men kun hvor anvendelsen kan siges at være sket i et passende omfang, og under hensyn til forældrenes og barnets stilling. Under visse særlige omstændigheder og efter godkendelse fra statsforvaltningen kan forældrene også anvende barnets formue til disse formål. Når bortset herfra har forældrene pligt til at sikre, at barnets formue bevares og giver et rimeligt udbytte.

Når barnet bliver myndigt, kan barnet som udgangspunkt selv disponere over egne indtægter og formue.

Offentliggjort d. 15. november 2008

Skatte- og afgiftsmæssige forhold

Skattemæssigt er reglerne ikke helt så enkle.

Én ting er, at der skal betales *gaveafgift* efter de almindelige regler af gaver, som forældre giver til børn. Dette gælder også gaver til mindreårige børn, og uanset de nedenfor omtalte regler om beskatning af afkastet hos forældrene. Der skal således betales gaveafgift af gaver til børn, hvis værdien af gaverne sammenlagt overstiger den afgiftsfri bundgrænse (for 2008 på 56.800 kr. og for 2009 på 58.700 kr.).

Noget andet er, hvordan *afkast af gaven skal beskattes*, efter at barnet har modtaget gaven, og gaven derfor er en del af barnets formue.

Udgangspunktet

Udgangspunktet er her, at børn beskattes som selvstændige personer, og efter ganske samme regler som voksne. Dette gælder, uanset om barnet er hjemmeboende eller udeboende.

Har barnet selv en arbejdsindkomst, f.eks. fra arbejde som fotomodel eller avisbud, skal barnet beskattes af denne indkomst på helt normal vis. Det samme gælder som udgangspunkt også afkast af en formue. Eksempelvis renteindtægter, hvis børnene har modtaget formuen ved arv eller gave fra venner og bekendte samt fjernere familiemedlemmer. Børns begrænsede indkomster vil dog ofte føre til, at indkomsterne er skattefri som følge af personfradraget.

Undtagelser

Særlige forhold kan imidlertid føre til, at dette udgangspunkt modificeres i visse relationer, eller at fordelingen af indkomster mellem børn og forældre er undergivet speciel opmærksomhed. Dette skyldes i sagens natur, at forældre kan have et ønske om at begunstige børnene, eventuelt på skattevæsenets regning. En sådan trafik har man i vidt omfang ønsket at afskære.

Offentliggjort d. 15. november 2008

For gaver fra forældre og afkast af disse gaver gælder der således særlige regler. Netop her gælder der med andre ord nogle væsentlige undtagelser til den principielle hovedregel om, at børn beskattes selvstændigt.

Gaver fra forældrene

Har barnet modtaget en formue som gave fra sine forældre, stedforældre eller plejeforældre, skal *afkastet beskattes* – ikke hos barnet – men *hos forældrene*, hvis forældrene er fuldt skattepligtig her til landet på det tidspunkt, hvor afkastet realiseres. Dette gælder dog kun til udløbet af det kalenderår, hvor barnet fylder 18 år, eller til barnet indgår ægteskab. Er forældrene ikke fuldt skattepligtige her til landet på afkasttidspunktet, beskattes indtægten hos barnet. Som gaver betragtes i denne forbindelse også arveforskud.

Forærer forældrene eksempelvis barnet en post obligationer, skal forældrene frem til det det år, hvor barnet fylder 18 år, altså selv medregne renterne af obligationen til forældrenes indkomst. Det samme gælder udbytte fra aktier, som barnet måtte have modtaget som gave fra forældrene.

Derimod anses en eventuel skattepligtig fortjeneste eller et fradragsberettiget tab ved salg af aktivet, eksempelvis kursgevinster ved salg af aktier, i almindelighed ikke for omfattet af bestemmelsen. En sådan kursgevinst eller kurstab skal derfor medtages ved barnets indkomstopgørelse.

En konkret sag

Skattevæsenet holder selvsagt et vågent øje med, om forældre overfører midler til deres børn, og om skattevæsenet i denne forbindelse unddrages skat af disse midler.

Det måtte et forældrepar sande i en konkret sag, som forældrene uden held påklagede hele vejen gennem det administrative klagesystem og sidenhen indbragte for domstolene. Heller ikke ved domstolene fik forældrene medhold.

Offentliggjort d. 15. november 2008

Sagen drejede sig om beskatningen af renteindtægterne på en bankkonto med et indestående på 1,2 mio. kr. for indkomståret 2000. Som kontohavere var registreret dels forældrene og dels parrets to børn, der dengang var henholdsvis 3 og 8 år gamle.

Skattevæsenet havde her fordelt renteindtægterne til beskatning mellem forældrene, således at hver af forældrene blev beskattet af halvdelen af renteindtægterne.

Forældrene var ikke begejstrede for denne fordeling og oplyste, at indeståendet på kontoen tilhørte hver af de 4 familiemedlemmer i lige sameje, dvs. med ¼ til hver. Efter forældrenes opfattelse havde hvert barn således en andel af indeståendet på 300.000 kr. Efter forældrenes opfattelse skulle renterne derfor ligeledes beskattes hos hvert af de 4 familiemedlemmer med ¼ til hver.

Under sagens behandling forklarede forældrene, at børnene hver især havde fået modtaget dåbsgaver på 20 – 25.000 kr. fra andre familiemedlemmer, venner og bekendte og sidenhen havde modtaget yderligere gaver. Disse penge havde stået på børnenes egne bankkonti. Da renten på indlån faldt, havde familiens pengeinstitut oplyst, at familien kunne samle formuen på én konto og derved opnå en højere rente. Forældrene fremførte i den forbindelse det synspunkt, at da forældre og bedsteforældre hver især afgiftsfrit havde kunnet give hvert barn en gave i størrelsesordenen 50.000 kr. om året, var de to børns respektive andele af kontoen på 300.000 ikke noget stort beløb at regne.

Hertil anførte Skatteministeriet blot, at der var en formodning for, at beløbet på den fælles konto på 1,2 mio. kr. i sin helhed måtte henføres til forældrene. Beskatningen af afkastet skulle derfor også ske hos forældrene.

Dette enkle synspunkt blev hørt af byretten, der stadfæstede de tidligere instansers afgørelser.

Byretten konstaterede således, at forældrene *ikke havde dokumenteret*, at forældrene hver især kun ejede en ¼ af indeståendet, og at ½ af indeståendet hidrørte fra de 2 børn – og således ikke var gaver fra forældrene. At forældrene kunne fremlægge en bankkonto for det ældste barn vedrørende barnets formue i 1996 og 1997 med et indestående på hen-

Offentliggjort d. 15. november 2008

holdsvis 108.000 kr. og 137.000 kr. var efter byrettens opfattelse ikke i sig selv nogen dokumentation for, at dette beløb indgik på fælleskontoen, og at det ikke en gave fra forældrene.

På denne baggrund og med henvisning til børnenes (unge) alder i 2000 og de manglende oplysninger om indeståendet og fordelingen heraf, blev forældrene herefter hver især beskattet af ½ af de tilskrevne renter på bankkontoen.

Sagen er med andre ord den, at *forældrene har bevisbyrden for*, at et barns formue ikke stammer fra forældrene, og dermed bevisbyrden for, at der ikke er grundlag for at beskatte forældrene af formueafkastet.

Modtager børn større værdier fra andre personer end forældrene, er det altså en god ide at holde regnskab med, hvem der har givet børnene disse gaver og på hvilke tidspunkter sådanne gaver måtte være ydet. Børnenes midler bør selvsagt endvidere stedse holdes klart adskilt fra forældrenes midler.

Gavegæld til barnet

Undertiden ses det, at forældre prøver at omgå reglerne ved at give barnet en gave i form af en gæld på sig selv. Forældrene forærer eksempelvis barnet 100.000 kr. i form af et tilgodehavende hos forældrene, og forældrene betaler så renter til barnet af denne gæld. Ej heller denne fremgangsmåde er gangbar. I en sådan situation kan forældrene således ikke fratrække renteudgifterne, og barnet skal ikke beskattes af renteindtægterne. Består gaven i, at forældrene påtager sig en gældsforpligtelse over for barnet, ses der ved indkomstopgørelsen bort fra renten både hos forældrene og barnet. Når barnet fylder 18 år, skal barnet beskattes af renteindtægterne. Forældrene kan derimod fortsat ikke fratrække renteudgifterne.

Gave til barnet af en post aktier i et familieaktieselskab

Skattemyndighederne vil derimod efter min opfattelse ikke kunne anfægte den fremgangsmåde, at forældrene forærer barnet en post aktier i et selskab, der har en vis indtje-

ning, eksempelvis i form af renteindtægter. Disse renteindtægter opspares og beskattes i selskabet, og kan sidenhen trækkes ud som udlodning til aktionærerne, herunder af barnet, når dette er fyldt 18 år. Og her sker der ikke nogen beskatning af forældrene af de renter, der er indgået i årene forud for barnets fyldte 18. år og som nu udloddes.

——— o ———